ECLI:LV:AT:2026:0629.11905005021.4.L

Lieta Nr.11905005021, SKK-265/2026

Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 29. jūnijā

Senāts šādā sastāvā: senators referents Jānis Rozenbergs, senatori Aija Branta un Māris Leja

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu sakarā ar Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas kriminālprocesa un tiesvedības koordinācijas nodaļas virsprokurores Ingas Niedres kasācijas protestu par Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2024. gada 4. decembra spriedumu

[1.1] /Persona A/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un, piemērojot Krimināllikuma 49.^{1} panta pirmās daļas 2. punktu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu /Persona A/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 6 mēnešiem.

[1.2] /Persona B/, personas kods /personas kods/,

atzīta par vainīgu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un, piemērojot Krimināllikuma 49.^{1} panta pirmās daļas 2. punktu, sodīta ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu /Persona B/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 6 mēnešiem.

[1.3] /Persona C/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.[2] panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi un 15 dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu galīgais sods /Persona C/ noteikts – brīvības atņemšana uz 3 gadiem un probācijas uzraudzība uz 2 gadiem 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu /Persona C/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 6 mēnešiem.

[2] Ar Zemgales rajona tiesas 2024. gada 4. decembra spriedumu apsūdzētie /Persona A/, /Persona B/ un /Persona C/ atzīti par vainīgiem un sodīti pēc Krimināllikuma253.[1] panta trešās daļas par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, realizācijas nolūkā, neatļauti iegādājās un pārvadāja psihotropās vielas lielā apmērā. /Persona C/ atzīts par vainīgu un sodīts arī pēc Krimināllikuma253.[2] panta pirmās daļas par to, ka, būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietoja narkotiskās vielas.

[3] Ar Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmumu, iztiesājot lietu sakarā ar Rietumzemgales prokuratūras prokurora Madara Āboma apelācijas protestu, Zemgales rajona tiesas 2024. gada 4. decembra spriedums atstāts negrozīts.

[4] Par Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmumu Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas kriminālprocesa un tiesvedības koordinācijas nodaļas virsprokurore I. Niedre iesniegusi kasācijas protestu, kurā lūdz atcelt Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmumu pilnībā un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Savu lūgumu prokurore pamatojusi ar šādiem argumentiem.

[4.1] Apelācijas instances tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturto daļu, jo nav motivējusi, kādēļ sods apsūdzētajiem par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu ir noteikts būtiski zemāks par Krimināllikumā noteikto minimālo robežu. Tiesas lēmums neatbilst Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas un 512. panta pirmās daļas prasībām.

[4.2] Apelācijas instances tiesa nav ievērojusi Krimināllikuma 35. panta otrās daļas un 46. panta trešās daļas nosacījumus, jo noteikusi apsūdzētajiem nesamērīgi mīkstu sodu par Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumuun /Persona C/ noteikto galīgo sodu. Tādējādi tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto pārkāpumu.

[4.3] Pirmās instances tiesas spriedums ir nekonkrēts jautājumā par to, vai attiecībā uz /Persona C/ inkriminēto Krimināllikuma 253.[2] panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu par atbildību pastiprinošu apstākli atzīta noziedzīga nodarījuma izdarīšana narkotisko vielu ietekmē.

[4.4] Abu instanču tiesas nav pietiekami motivējušas Krimināllikuma 55. panta piemērošanu apsūdzētajiem /Persona A/, /Persona B/ un /Persona C/. Apelācijas instances tiesa, vērtējot šīs tiesību normas piemērošanu, nav individuāli pamatojusi, kādēļ ir pamats uzskatīt, ka apsūdzētie, sodu reāli neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tostarp nav izvērtējusi kasācijas protestā norādītās ziņas par /Persona C/ administratīvajiem pārkāpumiem.

Motīvu daļa

[5] Senāts atzīst, ka Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmums ir atceļams daļā par apsūdzētajiem /Persona A/, /Persona B/, /Persona C/noteikto sodu un galīgā soda noteikšanu /Persona C/. Lieta šajā daļā nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Krimināprocesa likuma 511. panta otrā daļa paredz, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Spriedums ir tiesisks un pamatots, ja tas atbilst Krimināprocesa likuma 512. panta prasībām, tai skaitā šā panta pirmajai daļai, kas noteic, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām. Šīs prasības attiecas arī uz apelācijas instances tiesas nolēmumu.

Krimināprocesa likuma 564. panta ceturtajā daļā noteikts, ka apelācijas instances tiesas nolēmuma motīvu daļā jānorāda apelācijas instances tiesas atzinums par apelācijas sūdzības vai protesta pamatotību, apstākļi, ko noskaidrojusi apelācijas instances tiesa, pierādījumi, kas apstiprina apelācijas instances tiesas atzinumu, motīvi, kāpēc apelācijas instances tiesa noraida kādus pierādījumus, un likumi, pēc kuriem tā vadās.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, iztiesājot lietu, minētās tiesību normas nav ievērojusi.

[6] No apelācijas instances tiesas lēmuma izriet, ka apelācijas protestā bija apstrīdēts pirmās instances tiesas secinājums par Krimināprocesa likuma 14. pantā paredzēto tiesību uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpumu, Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punkta piemērošana, nosakot katram apsūdzētajam sodu zem Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētās sankcijas minimālās robežas, kā arī Krimināllikuma 55. panta piemērošana, nosakot apsūdzētajiem brīvības atņemšanas sodu nosacīti.

Tādējādi apelācijas instances tiesai bija pienākums ne tikai vispārīgi atsaukties uz pirmās instances tiesas secinājumiem, bet arī pēc būtības izvērtēt apelācijas protesta argumentus par noteiktā soda tiesiskumu, soda mēra samērīgumu un atbilstību Krimināllikuma 35. panta otrās daļas un 46. panta trešās daļas prasībām, Krimināllikuma 49.[1] panta piemērošanas priekšnoteikumiem un Krimināllikuma 55. panta piemērošanas pamatojumu.

[7] Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi apsūdzēto tiesību uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpumu un pamatoti piemērojusi Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu. Tiesa norādījusi, ka lietas novilcināšana konstatējama laikā, kad lieta iztiesāta pirmās instances tiesā, un ka pārkāpums ir pietiekami nozīmīgs, lai piemērotu Krimināllikumā paredzētās labvēlīgās sekas.

Lai gan apelācijas instances tiesa ir aprakstījusi krimināprocesa virzību un norādījusi, ka novilcināšana konstatējama lietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesā, tā nav nošķīrusi, kuri procesa posmi atzīstami par objektīvi attaisnojamu procesa norisi un kuri – par neattaisnotu novilcināšanu. Tāpat tiesa nav sasaistījusi šā pārkāpuma raksturu un ilgumu ar konkrēto soda samazinājuma apmēru un nav pamatojusi, kādēļ šis pārkāpums attaisno tik būtisku soda samazinājumu, nosakot to zem likumā paredzētās sankcijas minimālās robežas.

Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir sevišķi smags noziegums, par kuru likumā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem. Apsūdzētajiem, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 2. punktu, brīvības atņemšanas sods noteikts uz 2 gadiem un 11 mēnešiem, proti, ievērojami zemāk par sankcijā paredzēto minimālo robežu.

Senāts atzīst, ka Krimināllikuma 49.[1] panta piemērošana neatbrīvo tiesu no pienākuma motivēt konkrēto soda samazinājuma apmēru. Ja tiesa secina, ka tiesību uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpums pamato soda noteikšanu zem likumā paredzētās minimālās robežas, nolēmumā jābūt saprotamam, kā šā pārkāpuma raksturs, ilgums un nozīmīgums ietekmējis konkrēto soda mēru.

Apelācijas instances tiesas lēmumā šāda izvērtējuma nav. Tiesas secinājums, ka pārkāpums ir pietiekami nozīmīgs, ir vispārīgs un neļauj pārbaudīt, kādēļ konkrētajā gadījumā samērīgs ir tieši tāds soda samazinājums,

kura rezultātā par sevišķi smagu noziegumu noteiktais brīvības atņemšanas sods ir zemāks par Krimināllikuma Sevišķās daļas panta sankcijas minimālo robežu vairāk nekā par diviem gadiem.

[8] Senāts norāda, ka, nosakot sodu, Krimināllikuma 46. pantā paredzētie soda noteikšanas vispārīgie principi izvērtējami tā, ka visi apstākļi, kas var ietekmēt piemērojamo sodu, vērtējami kopumā un savstarpējā saistībā. Ja lietā konstatēti gan apstākļi, kas var pamatot vieglāka soda noteikšanu, gan apstākļi, kas var pamatot bargāka soda noteikšanu, vērtējams, kādā mērā tie savstarpēji kompensē viens otra ietekmi. Izšķirošs ir nevis šo apstākļu skaits, bet gan katra apstākļa nozīmīgums pēc būtības (*sk. Senāta 2025. gada 3. septembra lēmuma lietā Nr. SKK-79/2025, ECLI:LV:AT:2025:0903.18240018523.4.L, 5.6 punktu*).

Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka pirmās instances tiesa pietiekami novērtējusi Krimināllikuma 46. pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzēto personību, kā arī pareizi konstatējusi atbildību pastiprinošo apstākli. Tomēr šāds secinājums apelācijas instances tiesas lēmumā nav pamatots ar konkrētu to apstākļu izvērtējumu, kuri apelācijas protestā norādīti kā pamats bargāka soda noteikšanai.

No lietas materiāliem izriet, ka apsūdzētie personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās un pārvadāja psihotropo vielu MDMA lielā apmērā, kas sešas reizes pārsniedz likumā noteikto liela apmēra slieksni. Noziedzīgais nodarījums izdarīts narkotisko vielu ietekmē, kas atzīts par apsūdzēto atbildību pastiprinošu apstākli. Pirmās instances tiesa apsūdzētajiem atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatēja, savukārt apelācijas instances tiesa apsūdzēto vainas atzīšanu un nožēlu neatzina par Krimināllikuma 47. pantā paredzētu atbildību mīkstinošu apstākli, bet ņēma vērā vienīgi, vērtējot Krimināllikuma 55. panta piemērošanu.

Līdz ar to apelācijas instances tiesai bija pienākums pamatot, kāpēc apstākļi, kas saistīti ar procesa ilgumu, apsūdzēto personību un viņu attieksmes maiņu pret celto apsūdzību apelācijas instances tiesā, pēc sava nozīmīguma atsver noziedzīgā nodarījuma sevišķo smagumu, tā izdarīšanu realizācijas nolūkā personu grupā, psihotropās vielas lielo apmēru un atbildību pastiprinošo apstākli. Šāds kopvērtējums apelācijas instances tiesas lēmumā nav sniegts.

Tādēļ Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesas secinājums par apsūdzētajiem noteiktā soda samērīgumu nav pietiekami motivēts.

[9] Senāts par pamatotu atzīst arī kasācijas protesta argumentu, ka apelācijas instances tiesa nav pietiekami pamatojusi Krimināllikuma 55. panta piemērošanu.

[9.1] Krimināllikuma 55. panta pirmā daļa redakcijā, kas bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, noteica, ka, nosakot brīvības atņemšanas sodu ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ne ilgāku par trim gadiem, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, var vainīgo notiesāt nosacīti, ja iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Judikatūrā nostiprināta atziņa, ka, lemjot par iespēju notiesāt personu nosacīti, ir jāievēro krimināls oda mērķi. Proti, ir jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu, noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu, aizsargās sabiedrisko drošību, atturēs citu personu no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, sekmēs notiesāto personu resocializāciju. Jāievēro ne tikai vainīgā personību raksturojošie dati, bet arī fakti, kas saistīti ar noziedzīgu nodarījumu (noziedzīgu nodarījumu smagums, izdarīto noziedzīgo nodarījumu skaits, nodarītais kaitējums utt.). Turklāt tiesai pēc visu šo minēto apstākļu izvērtēšanas ir jārodas pārliecībai, ka, sodu neizciešot, vainīgais turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus (*Senāta 2018. gada 8. augusta lēmums lietā Nr. SKK-434/2018, ECLI:LV:AT:2018:0808.11087170715.4.L*).

Turklāt Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu 2008. gada 1. jūlija kopsapulces lēmuma 23. un 24. punkts noteic, ka gadījumā, ja tiesa atzīst par iespējamu piemērot nosacītu sodu personai, kura izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu, pieņemtais lēmums īpaši jāmotivē, tostarp pievēršot uzmanību vispārējās prevencijas mērķa sasniegšanai. Nosacīta notiesāšana ir pieļaujama tikai tad, ja tiesai ir pārliecība, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Nebūtu

piemērojama nosacīta notiesāšana tikai tāpēc, ka vainīgais iepriekš nav sodīts vai sodāmība dzēsta, ka viņš nožēlo izdarīto. (*pieejams:* http://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/tiesnesu-kopsapulcu-lemumi/kriminallietu-departaments)

[9.2] Apelācijas instances tiesa, pamatojot Krimināllikuma 55. panta piemērošanu, norādījusi uz apsūdzēto personību raksturojošām ziņām, tostarp to, ka apsūdzētie iepriekš nav sodīti, atsevišķi apsūdzētie ir nodarbināti, apsūdzētajiem /Persona A/ un /Persona B/ ir mazgadīgs bērns, kā arī uz to, ka apelācijas instances tiesā apsūdzētie vainu atzina un izdarīto nožēloja. Apelācijas instances tiesa arī norādījusi, ka pret apsūdzētajiem nav uzsākti jauni kriminālprocesi, un no tā secinājusi, ka apsūdzētie izdarījuši nepieciešamos secinājumus par likumpārkāpumu nepieļaujamību.

Senāts atzīst, ka šāds pamatojums nav pietiekams Krimināllikuma 55. panta piemērošanai.

Pirmkārt, secinājums, ka pret apsūdzētajiem nav uzsākti jauni kriminālprocesi, pats par sevi nepamato pārliecību, ka apsūdzētie turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Krimināllikuma 55. panta pirmajā daļā lietotais jēdziens „likumpārkāpumi" nav sašaurināms tikai līdz noziedzīgiem nodarījumiem. Tādēļ, vērtējot nosacītas notiesāšanas piemērošanas iespējamību, tiesai jāvērtē arī lietas materiālos esošas ziņas par personas administratīvajiem pārkāpumiem un citu prettiesisku rīcību, ja šādas ziņas ir nozīmīgas prognozei par personas turpmāko uzvedību.

Otrkārt, nosacītas notiesāšanas piemērošanas priekšnoteikums ir ar faktiem pamatota prognoze, ka vainīgais turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Likums neprasa absolūtu garantiju, tomēr varbūtībai, ka likumpārkāpumi nākotnē netiks izdarīti, jābūt ievērojami lielākai par varbūtību, ka tie atkārtosies.

Apelācijas instances tiesa šādu prognozi nav pamatojusi ar tādu konkrētu un savstarpēji saistītu apstākļu izvērtējumu, kas ļautu pārbaudīt Krimināllikuma 55. panta piemērošanas pareizību.

[9.3] Vienlaikus Senāts atzīst, ka kasācijas protestā norādītās ziņas par /Persona C/ administratīvajiem pārkāpumiem pašas par sevi nevar būt pamats apelācijas instances tiesas lēmuma atcelšanai, ja šādas ziņas nebija iepriekš lietas materiālos. Apelācijas instances tiesai nevar pārmest tādu ziņu neizvērtēšanu, kuras tai nebija iesniegtas. Kasācijas instances tiesa nepārbauda jaunus faktiskos apstākļus un pati nekonstatē faktus, kas nav tikuši vērtēti iepriekšējās tiesu instancēs.

[9.4] Senāts norāda, ka apelācijas instances tiesas lēmumā nav pietiekami izvērtēts arī vispārējās prevencijas mērķis.

Apsūdzētie atzīti par vainīgiem sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas saistīts ar psihotropās vielas neatļautu apriti lielā apmērā realizācijas nolūkā. Šāda noziedzīga nodarījuma raksturs objektīvi rada paaugstinātu apdraudējumu sabiedrības drošībai. Turklāt nodarījums izdarīts personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās un narkotisko vielu ietekmē.

Tādēļ, nosakot brīvības atņemšanas sodu nosacīti, apelācijas instances tiesai bija pienākums īpaši motivēt, kā šāds soda izpildes veids nodrošinās ne vien apsūdzēto resocializāciju, bet arī taisnīguma atjaunošanu, sabiedrības drošības aizsardzību un citu personu atturēšanu no līdzīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Apelācijas instances tiesas lēmumā šāds izvērtējums pēc būtības nav sniegts.

[9.5] Apelācijas instances tiesa lēmuma noslēgumā norādījusi, ka nav pamata apsūdzētajiem noteiktā soda pastiprināšanai un nav pamata Krimināllikuma 55. panta piemērošanas tiesiskuma apšaubīšanai.

Senāts atzīst, ka šāds secinājums ir deklaratīvs. Tas nav balstīts uz pilnīgu un savstarpēji saistītu to apstākļu izvērtējumu, kuriem ir nozīme nosacītas notiesāšanas piemērošanā. Apelācijas instances tiesa nav pietiekami pamatojusi, kāpēc, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, atbildību pastiprinoša apstākļa esību un apelācijas protestā izteiktos iebildumus par soda mērķa sasniegšanu, pirmās instances tiesas noteiktais sods ir atzīstams par taisnīgu un samērīgu un kā nosacīta notiesāšana konkrētajā gadījumā sasniedz Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā noteikto soda mērķi.

[10] Senāts par pamatotu atzīst arī kasācijas protesta argumentu par nepietiekamu motivāciju attiecībā uz /Persona C/ pēc Krimināllikuma 253.² panta pirmās daļas noteikto sodu un galīgo sodu.

Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka pirmās instances tiesa, nosakot sodu /Persona C/ par Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, esot novērtējusi sodu ietekmējošos apstākļus, un ka nav pamata uzskatīt, ka pirmās instances tiesa nebūtu ievērojusi Krimināllikuma 46. panta ceturtās daļas nosacījumus un Krimināllikumā paredzēto soda mērķi.

Tomēr apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi un nav motivēti atbildējusi uz protesta argumentu, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nekonkrēts jautājumā par to, vai /Persona C/ par Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu par atbildību pastiprinošu apstākli atzīta noziedzīga nodarījuma izdarīšana narkotisko vielu ietekmē. Šim jautājumam ir nozīme gan soda noteikšanā par konkrēto noziedzīgo nodarījumu, gan galīgā soda noteikšanā pēc noziedzīgo nodarījumu kopības. Apelācijas instances tiesai, atstājot negrozītu /Persona C/ noteikto sodu par Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un galīgo sodu, bija pienākums novērst pirmās instances sprieduma neskaidrību vai pamatot, kādēļ šī neskaidrība neietekmē soda noteikšanas tiesiskumu.

Tādējādi apelācijas instances tiesas secinājums par /Persona C/ noteiktā soda un galīgā soda tiesiskumu nav pienācīgi motivēts.

[11] Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturtās daļas prasības, jo nav sniegusi motivētu atzinumu par apelācijas protesta būtiskajiem argumentiem. Apelācijas instances tiesa nav nodrošinājusi tādu Krimināllikuma 46., 49.¹ un 55. panta nosacījumu izvērtējumu, kas ļautu pārbaudīt šo normu piemērošanas pareizību.

Līdz ar to virsprokurores kasācijas protests ir pamatots, Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmums atceļams daļā par visiem apsūdzētajiem noteikto sodu, kā arī par galīgā soda noteikšanu /Persona C/ un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[12] Izskatot lietu no jauna, apelācijas instances tiesai jāņem vērā šajā lēmumā norādītais un apelācijas protesta robežās jāpārbauda argumenti par Krimināllikuma 49.¹ panta pirmās daļas 2. punkta piemērošanu, konkrētā soda samazinājuma apmēra pamatojumu, sodu ietekmējošo apstākļu izvērtējumu to kopumā un savstarpējā saistībā, kā arī individuāli jāizvērtē Krimināllikuma 55. panta piemērošanas priekšnoteikumi attiecībā uz katru apsūdzēto.

[13] Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētajiem /Persona A/ un /Persona B/ piemēroti drošības līdzekļi – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts, bet /Persona C/ piemērots drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana. Šie drošības līdzekļi ar pirmās instances tiesas spriedumu un apelācijas instances tiesas lēmumu atstāti negrozīti. Senāts atzīst, ka apsūdzētajiem noteikto drošības līdzekļu piemērošana turpināma. Piemērotie drošības līdzekļi izskatāmajā lietā atzīstami par samērīgiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. pantu un 587. panta pirmās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atcelt Zemgales apgabaltiesas 2026. gada 4. februāra lēmumu daļā:

par /Persona A/ noteikto sodu pēcKrimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas;

par /Persona B/ noteikto sodu pēcKrimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas;

par /Persona C/ noteikto sodu pēcKrimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas un Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu noteikto galīgo sodu;

atceltajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Zemgales apgabaltiesā;

pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmumu atstāt negrozītu.

Atstāt negrozītus /Persona A/ un /Persona B/ piemērotos drošības līdzekļus – dzīvesvietas maiņas paziņošanu un aizliegumu izbraukt no valsts.

Atstāt negrozītu /Persona C/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošanu.

Lēmums nav pārsūdzams.

J.Rozenbergs A.Branta M.Leja